διωτών, τα κράτη μέλη είναι αρμόδια να επιλέγουν τις κυρώσεις που θεωρούν κατάλληλες. Οφείλουν πάντως να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή, τηρώντας το κοινοτικό δίκαιο και τις γενικές αρχές του και, κατά συνέπεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας. Συναφώς, οι διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του αυστηρώς αναγκαίου για την επίτευξη των επιδιωκομένων σκοπών, μια δε τόσο δυσανάλογη προς τη βαρύτητα της παραβάσεως κύρωση δεν πρέπει να συνδέεται με τις λεπτομέρειες ασκήσεως του ελέγχου ώστε να συνιστά περιορισμό των ελευθεριών τις οποίες καθιερώνει η Συνθήκη.

3. Όταν, στο πλαίσιο διαδικασίας βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι κράτος παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη, σ' αυτήν εναπόκειται να αποδείξει την προβαλλομένη παράβαση.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ
στην υπόθεση C-210/91 *

I — Περιστατικά και διαδικασία

Α — *Νομικό πλαίσιο*

1. Σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3599/82 του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1982, για το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής (ΕΕ L 376, σ. 1), το ευεργέτημα του καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς παρέχεται ως προς τα προσωπικά είδη τα οποία μεταφέρει μαζί του ο επιβάτης για τη διάρκεια της παραμονής του στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Η ίδια διάταξη περιέχεται στο άρθρο 19 της οδηγίας 85/362/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 1985, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους φόρους κύκλου εργασιών — Απαλλαγή από τον φόρο προστιθεμένης αξίας επί των προσωρινών εισαγωγών άλλων αγαθών εκτός του μέσου μεταφοράς (ΕΕ L 192, σ. 20), όσον αφορά την απαλλαγή από τον ΦΠΑ.

2. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, των προαναφερθεισών κοινοτικών πράξεων προβλέπει ότι «οι εν λόγω αρχές λαμβάνουν όλα τα μέτρα που κρίνουν αναγκαία για την εξασφάλιση της ταυτότητας των εμπορευμάτων και τον έλεγχο της χρησιμοποιήσεώς τους». Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1751/84 της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 1984, που καθορίζει ορισμένες διατάξεις εφαρμογής του κανονι-

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

σμού (ΕΟΚ) 3599/82 του Συμβουλίου για το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής (ΕΕ L 171, σ. 1), τα προσωπικά είδη των ταξιδιωτών γίνονται δεκτά στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής χωρίς γραπτή διασάφηση με τους όρους που καθορίζουν οι αρμόδιες αρχές.

Η διάταξη αυτή δεν αποκλείει τη δυνατότητα των αρμόδιων εθνικών αρχών να απαιτούν προφορική δήλωση.

Β — *Το ιστορικό της διαφοράς*

1. Στις 22 Μαρτίου 1988, ένας Γερμανός υπήκοος πέρασε με το αυτοκίνητό του τα ελληνογιουγκοσλαβικά σύνορα στους Ευζώνους. Κατά την είσοδό του στην Ελλάδα ένας υπάλληλος του τελωνείου τον ρώτησε στα αγγλικά και τα γερμανικά αν είχε κάτι να δηλώσει, επισημαίνοντάς του ιδιαίτερα την περίπτωση ηλεκτρονικού υλικού ή βίντεο ή μηχανών λήψεως εικόνας. Ο ταξιδιώτης απάντησε στην ερώτηση αρνητικά. Ο υπάλληλος όμως προέβη σε έλεγχο του αυτοκινήτου και των ειδών που ήταν μέσα στο αυτοκίνητο. Έτσι, ανακάλυψε μία βιντεοκάμερα, ως προς την οποία δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί το τελωνειακό καθεστώς (προϊόν τρίτης χώρας ή κοινοτικό προϊόν). Ο Γερμανός τουρίστας ισχυρίζεται ότι η κάμερα ήταν τοποθετημένη εμφανώς στο πίσω μέρος του αυτοκινήτου, ενώ ο υπάλληλος του τελωνείου θεωρεί ότι ήταν «επιμελώς κρυμμένη».

Το ελληνικό τελωνείο θεώρησε ότι η συμπεριφορά του τουρίστα συνιστά τελωνειακή παράβαση (ψευδή δήλωση). Με βάση την αξία της κάμερας υπολόγισε τους εφαρμοστέους δασμούς και φόρους στο ποσό των 197 070 δρχ. Κατά συνέπεια, επέβαλε στον τουρίστα πρόστιμο ίσο προς το διπλάσιο του ποσού αυτού. Ο διπλασιασμός των δασμών και φόρων που επιβλήθηκαν συνιστά την ελάχιστη προβλεπόμενη από το ελληνικό δίκαιο κύρωση για την περίπτωση ψευδούς δηλώσεως. Ο Γερμανός τουρίστας αναγκάστηκε να πληρώσει, μετά την προσαύξηση του ποσού του προστίμου με τέλη χαρτοσήμου, συνολικό ποσό 404 800 δρχ.

2. Στις 29 Νοεμβρίου 1989, η Επιτροπή απηύθυνε στην Ελληνική Δημοκρατία έγγραφο οχλήσεως βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ. Στο έγγραφο αυτό, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το επιβληθέν πρόστιμο ήταν δυσανάλογο σε σχέση προς τη βαρύτητα της διαπιστωθείσας παραβάσεως και, κατά συνέπεια, αποτελούσε κίνδυνο για την εφαρμογή του κοινοτικού καθεστώτος της προσωρινής ατελούς εισαγωγής των προσωπικών ειδών των ταξιδιωτών.

3. Με έγγραφο της 7ης Φεβρουαρίου 1990, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες απάντησε στις αιτιάσεις που είχε διατυπώσει η Επιτροπή, ισχυριζόμενη ότι η Ελλάδα εφαρμόζει ορθώς την κοινοτική νομοθεσία ως προς την προσωρινή εισαγωγή, ειδικότερα δε τις διατάξεις που αφορούν τα προσωπικά είδη των ταξιδιωτών. Ισχυρίζεται συναφώς ότι η προαναφερόμενη ρύθμιση επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να ζητούν από τον ταξιδιώτη να δηλώσει προφορικά αν μεταφέρει μαζί του αντικείμενα των οποίων η αξία υπερβαίνει την απαλλαγή που ισχύει για εμπορεύματα που εισάγονται οριστικώς. Η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί ότι για τις ψευδείς δηλώσεις μπορούν να επιβάλλονται πρόστιμα και ότι οι κυρώσεις που προβλέπονται από το ελληνικό δίκαιο δεν είναι δυσανάλογες σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς.

4. Θεωρώντας ότι οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Ελληνική Δημοκρατία δεν ήταν ικανοποιητικές, η Επιτροπή διατύπωσε στις

5 Νοεμβρίου 1990 την αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπεται από το άρθρο 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία αντικρούει τους ισχυρισμούς της Ελληνικής Κυβερνήσεως και ισχυρίζεται ότι οι ελληνικές αρχές επέβαλαν στον εν λόγω τουρίστα δυσανάλογο πρόστιμο.

5. Στην απάντησή της της 29ης Ιανουαρίου 1991 η Ελληνική Δημοκρατία προέβαλε ιδίως, αφενός μεν, ότι τα είδη που εισάγονται με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής υπόκεινται σε δασμούς και φόρους η είσπραξη των οποίων απλώς αναστέλλεται, επειδή τα είδη αυτά πρόκειται να επανεξαχθούν. Εν προκειμένω, το επιβληθέν πρόστιμο δεν θεωρείται δυσανάλογο αλλά είναι νόμιμο και επιβλήθηκε σύμφωνα με τις ισχύουσες εθνικές διατάξεις. Εξάλλου, η Ελληνική Δημοκρατία τονίζει ότι οι ποινές και τα διοικητικά πρόστιμα ρυθμίζονται από την εθνική νομοθεσία, καθόσον δεν υπάρχει κοινοτική εναρμόνιση στον τομέα των τελωνειακών παραβάσεων.

6. Η Επιτροπή, αφού διαπίστωσε ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν έλαβε τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθεί προς την αιτιολογημένη γνώμη εντός της ταχθείσας προθεσμίας, άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου την παρούσα προσφυγή αναγνωρίσεως παραβάσεως.

Γ — *Έγγραφη διαδικασία*

1. Η προσφυγή της Επιτροπής πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Αυγούστου 1991.

2. Η έγγραφη διαδικασία εξελίχθηκε κανονικά. Το Δικαστήριο, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναγνωρίσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία, επιβάλλοντας σε έναν τουρίστα, δυνάμενο να τύχει του ευεργετήματος του καθεστώτος της κοινοτικής προσωρινής εισαγωγής για τα προσωπικά είδη που μετέφερε στο αυτοκίνητό του, πρόστιμο υπολογιζόμενο με βάση τους εφαρμοστέους φόρους και δασμούς σε εμπόρευμα που δεν είχε δηλώσει, καίτοι η ψευδής δήλωση στην οποία προέβη δεν μπορούσε να στερήσει το Δημόσιο από την είσπραξη δασμών και φόρων, δεδομένου ότι η οικεία βιντεοκάμερα περιελαμβάνετο μεταξύ των προσωπικών ειδών του εν λόγω ατόμου, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΟΚ·

— να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Η *Ελληνική Δημοκρατία* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Α — *Επί του παραδεκτού*

1. Η *Ελληνική Κυβέρνηση* προβάλλει, όσον αφορά το αντικείμενο της διαφοράς, ότι η Επιτροπή για πρώτη φορά στο δικόγραφο της προσφυγής της ανέφερε ότι ο έλεγχος που διενεργήθηκε εν προκειμένω από τις ελληνικές τελωνειακές αρχές πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια διοικητικής πρακτικής και δεν αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό. Κατ' αυτή, το μόνο ζήτημα για το οποίο επρόκειτο κατά την πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία ήταν η συγκεκριμένη περίπτωση του Γερμανού τουρίστα και, κατά την άποψη της Επιτροπής, ο δυσανάλογος χαρακτήρας του προστίμου που του επιβλήθηκε. Καμία νύξη δεν έγινε περί συγκεκριμένης πρακτικής της Ελληνικής Δημοκρατίας, με αναφορά, αμέσως ή εμμέσως, άλλων παρομοίων περιπτώσεων, ούτε τέθηκαν υπό αμφισβήτηση in abstracto οι διέπουσες τη συγκεκριμένη έννομη σχέση διατάξεις του εθνικού δικαίου. Επομένως, η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί ότι ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται απαραδέκτως.

2. Η *Επιτροπή* υποστηρίζει ότι, αντιθέτως, δεν υφίσταται κανένα ελάττωμα διαδικασίας, δεδομένου ότι οι αιτιάσεις της κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας είναι οι αυτές, τόσο κατά την πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασία όσο και στο δικόγραφο της προσφυγής της. Προβάλλει συναφώς ότι, ως προς την υφιστάμενη διοικητική πρακτική, επανέλαβε στο δικόγραφο της προσφυγής της τις πληροφορίες που είχε αντλήσει από την απάντηση των ελληνικών αρχών στην αιτιολογημένη γνώμη της. Κατά την Επιτροπή, από την απάντηση αυτή προκύπτει ότι το εν λόγω περιστατικό αντιμετωπίστηκε στα πλαίσια διοικητικής πρακτικής βάσει των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας, όσον αφορά τόσο τη διαπίστωση της παραβάσεως όσο και την επιβολή του προστίμου.

Β — *Επί της ουσίας*

1. Η *Επιτροπή* επισημαίνει προκαταρκτικώς ότι η βιντεοκάμερα που ανακαλύφθηκε στις αποσκευές του Γερμανού τουρίστα αποτελούσε μέρος των προσωπικών του ειδών. Επομένως, ο εν λόγω ταξιδιώτης θα έπρεπε να τύχει του ευεργετήματος του καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 3599/82 και την οδηγία 85/362/ΕΟΚ, που προαναφέρθηκαν. Η Επιτροπή θεωρεί εν προκειμένω ότι, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι ελληνικές αρχές μπορούν να καθιστούν υποχρεωτική την προφορική δήλωση κατά το χρονικό σημείο της διελεύσεως των συνόρων καθώς και την επιβολή ενδεχομένως προστίμου σε περίπτωση ψευδούς δηλώσεως, χωρίς κατ' αυτόν τον τρόπο να παραβαίνουν το κοινοτικό δίκαιο, το ύψος του επιβληθέντος προστίμου είναι δυσανάλογο, έτσι ώστε να συνιστά παραβίαση της γενικής αρχής της αναλογικότητας, αρχής καθιερωμένης από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

Η Επιτροπή προβαίνει στη συνέχεια στην ανάλυση των περιστατικών της υποθέσεως. Διευκρινίζει συγκεκριμένα ότι, σε αντίθεση προς αυτά που ισχυρίζεται η Ελληνική Δημοκρατία, η Επιτροπή οφείλει δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης ΕΟΚ να εκτιμά τα πραγματικά περιστατικά μιας υποθέσεως τα οποία ανάγονται στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, προκειμένου να διαπιστώσει αν υφίσταται παράβαση κράτους μέλους.

Όσον αφορά την πρόθεση του Γερμανού τουρίστα, η Επιτροπή τονίζει καταρχάς ότι η ερώτηση που έθεσε ο τελωνειακός υπάλληλος, ακόμη και αν ήταν κατανοητή από γλωσσική άποψη, ενείχε μία ασάφεια: είναι πράγματι δύσκολο για έναν συνήθη τουρίστα να κάνει διάκριση μεταξύ του καθεστώτος ατελειών για οριστική εισαγωγή και

του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής το οποίο εφαρμόζεται σε προϊόντα που πρόκειται να επανεξαχθούν στην ίδια κατάσταση. Είναι πολύ πιθανό, κατά την Επιτροπή, η αρνητική απάντηση του τουρίστα να εξηγείται από το ότι θεώρησε πως για την κάμερα δεν χρειαζόταν δήλωση, διότι αποτελούσε μέρος των προσωπικών του ειδών. Κατά την Επιτροπή, το γεγονός ότι είχε τοποθετήσει την κάμερα σε μέρος που δεν ήταν θεατό δικαιολογείται απολύτως λόγω του κινδύνου κλοπής κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Επιπλέον, δεν προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία ότι ο τουρίστας αρνήθηκε την έρευνα του αυτοκινήτου του.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει περαιτέρω ότι ο εν λόγω τουρίστας διέθετε μία μόνο βιντεοκάμερα και όχι περισσότερες. Επομένως, συνάγεται λογικά το συμπέρασμα ότι, όταν ένας τουρίστας έχει μία μόνο βιντεοκάμερα και προτίθεται να περάσει τις διακοπές του στην Ελλάδα, προορίζει αυτή τη βιντεοκάμερα για τουριστική χρήση, οπότε αυτή αποτελεί μέρος των προσωπικών του ειδών.

Η Επιτροπή αναφέρεται τέλος στον δυσανάλογο χαρακτήρα του επιβληθέντος εν προκειμένω προστίμου. Κατά τη γνώμη της, το πρόστιμο είναι δυσανάλογο, επειδή, καίτοι είναι αληθές ότι ο Γερμανός τουρίστας κατέστη ένοχος αντικειμενικώς ψευδούς δηλώσεως, τεκμαίρεται εντούτοις ότι η περίπτωσή του εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής προσωπικών ειδών και, κατά συνέπεια, ότι δεν είχε την πρόθεση να αποφύγει την καταβολή των δασμών και φόρων. Πράγματι, οι εν λόγω δασμοί και φόροι δεν οφείλονται υπό το καθεστώς αυτό. Η Επιτροπή θεωρεί επομένως ότι το πρόστιμο, το οποίο προβλέπεται για τις περιπτώσεις αποκρύψεως ειδών για την εισαγωγή των οποίων επιβάλλονται δασμοί ή/και φόροι, είναι δυσανάλογο, όταν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπως η προαναφερθείσα.

Η Επιτροπή τονίζει επιπλέον ότι, καίτοι τα κράτη μέλη είναι αρμόδια, ελλείψει εναρμονίσεως σε κοινοτικό επίπεδο, να θεσπίζουν νομοθετικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα σε συγκεκριμένο τομέα, υποχρεούνται πάντως να ασκούν την αρμοδιότητά τους αυτή, τηρώντας το κοινοτικό δίκαιο και τις γενικές του αρχές.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει συναφώς ότι η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας είναι ακόμη περισσότερο αναγκαία, καθόσον πρόκειται για μέτρα τα οποία, αν και είναι της αρμοδιότητας των κρατών μελών, εντούτοις αποσκοπούν στην καλή εφαρμογή των διατάξεων των κοινοτικών πράξεων. Η αρχή αυτή, διευκρινίζει, πρέπει να διέπει τόσο την επιλογή όσο και την εφαρμογή των εθνικών μέτρων ελέγχου. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ως προς το σημείο αυτό τη νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία, στους τομείς που εξακολουθούν να εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των κρατών μελών, το κοινοτικό δίκαιο θέτει όρια ως προς τα μέτρα ελέγχου που το δίκαιο αυτό επιτρέπει στα κράτη να διατηρούν στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και των προσώπων. Οι διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου, οι λεπτομέρειες ασκήσεως του ελέγχου δεν μπορούν να διαμορφώνονται κατά τρόπο που να περιορίζουν την επιδιωκόμενη από τη Συνθήκη ελευθερία και δεν πρέπει να επιφέρουν την επιβολή τόσο δυσανάλογης προς τη βαρύτητα της παραβάσεως κυρώσεως ώστε να καθίσταται εμπόδιο στην ελεύθερη αυτή κυκλοφορία.

Κατά την Επιτροπή, είναι σαφές εν προκειμένω ότι η επιβολή υπερβολικού προστίμου ως κύρωση παραβάσεως των εθνικών ρυθμίσεων απειλεί να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη της πρακτικής αποτελεσματικότητας

των κοινοτικών πράξεων οι οποίες καθορίζουν το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής και, ειδικότερα, τη δυνατότητα των ταξιδιωτών να εισάγουν για τη διάρκεια του ταξιδιού τους σε ένα κράτος μέλος τα προσωπικά τους είδη, απαλλασσόμενοι από οποιαδήποτε καταβολή δασμού ή φόρου.

2. Η *Ελληνική Κυβέρνηση* προβάλλει καταρχάς ότι το σύνολο της επιχειρηματολογίας που αναπτύσσει η Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας στηρίζεται σε εικασίες και πιθανολογήσεις οι οποίες, κατά συνέπεια, δεν μπορούν να αποτελέσουν θεμέλιο προς στήριξη του ισχυρισμού ότι υφίσταται παράβαση εκ μέρους κράτους μέλους.

Πράγματι, κατά την Ελληνική Κυβέρνηση, τα επιχειρήματα αυτά αφορούν την υποκειμενική στάση του Γερμανού τουρίστα, καθώς και, ειδικότερα, την εκτίμηση από την Επιτροπή του βαθμού της υπαιτιότητάς του, της βαρύτητας της παραβάσεώς του και της ενδιαθέτου βουλήσεώς του που εκδηλώθηκε με αυτές. Όμως, κατά την άποψη της Ελληνικής Κυβερνήσεως, η στάθμιση των περιστάσεων αυτών και η εκτίμηση της βαρύτητας ή της σημασίας την οποία ενέχουν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, ως ζήτημα μη αναγόμενο στην εφαρμογή κανόνα κοινοτικού δικαίου, ανάγονται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των αρμοδίων εθνικών αρχών κάθε κράτους μέλους, η ορθότητα της κρίσεως των οποίων, τόσο από νομικής όσο και από ουσιαστικής απόψεως, υπόκειται στον έλεγχο των εθνικών δικαστηρίων.

Η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει στη συνέχεια ότι δεν είναι θεμελιωμένες οι διαπιστώσεις που περιέχονται στα επιχειρήματα της Επιτροπής. Συναφώς υποστηρίζει κατά πρώτον ότι, εφόσον τα εισαγόμενα προσωπικά είδη του ταξιδιώτη τελούν υπό καθεστώς πλήρους απαλλαγής από εισαγωγικούς δασμούς, είναι πρόδηλο ότι η αναληθής αρνητική απάντηση σε συγκεκριμένη ερώτηση τελωνειακού υπαλλήλου, η οποία αφορούσε ορισμένα είδη ιδιαίτερης αξίας στα οποία περιελαμβάνετο ιδίως η βιντεοκάμερα, υποκρύπτει κρυψιβουλία του εν λόγω ταξιδιώτη.

Η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί επομένως ότι το γεγονός της αποκρύψεως της κατοχής ενός τέτοιου είδους, όπως η βιντεοκάμερα, συνιστά, ελλείψει άλλου αποχρώντος λόγου ή αιτίας, προπαρασκευαστική πράξη της δυνατότητας παράνομης διαθέσεως του αποκρυφθέντος είδους στην εσωτερική αγορά. Εξάλλου, η απόπειρα εισαγωγής αποκρυβέντος είδους στη χώρα, έστω και αν πρόκειται για μία μόνο βιντεοκάμερα, δεν καθιστά την πράξη άνευ αντικειμένου από απόψεως οικονομικού συμφέροντος.

Η Ελληνική Κυβέρνηση εκθέτει περαιτέρω ότι, όταν ο ταξιδιώτης ερωτάται περί του αν στα προσωπικά του είδη περιλαμβάνονται ορισμένα συγκεκριμένα πράγματα αξίας, δεν καλείται να επιλύσει περίπλοκα ζητήματα αναγόμενα στα τελωνειακά καθεστώτα, αλλά να απαντήσει με ειλικρίνεια στην τιθεμένη ερώτηση. Ακόμη και αν θεωρεί ότι ως προς συγκεκριμένο είδος δεν υποχρεούται σε δήλωση, ενόψει της ειδικής ερωτήσεως που τίθεται από το αρμόδιο τελωνειακό όργανο συνεπεία της οποίας τίθεται υπό αμφισβήτηση η εσωτερική αυτή πεποίθησή του, είναι πρόδηλο ότι η κατάσταση αυτή δεν είναι δυνατό να ωθήσει τον ταξιδιώτη στην επιλογή της αρνητικής απαντήσεως, αλλά στη διευκρίνιση του ζητήματος με κατάλληλες ερωτήσεις προς τον αρμόδιο υπάλληλο. Πέραν τούτων, και αν ακόμη ο ταξιδιώτης έχει την πεποίθηση ότι το είδος περί του οποίου ερωτάται δεν υπόκειται στη διαδικασία της δηλώσεως, η φυσιολογικώς αναμενόμενη απάντηση δεν είναι ότι δεν κατέχει τέτοιο αντικείμενο, αλλά μάλλον ότι αναγνωρίζει ότι κατέχει το αντικείμενο αυτό.

Η Ελληνική Κυβέρνηση τονίζει, τέλος, ότι τα προσωπικά είδη που μεταφέρουν οι ταξιδιώτες υπό το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, κυρίως δε εκείνα που έχουν ιδιαίτερη αξία, τελούν εκ των πραγμάτων υπό αδιευκρίνιστο τελωνειακό κοινοτικό καθεστώς. Δεν υφίσταται, διευκρινίζει, η δυνατότητα διαπιστώσεως αν έχουν τεθεί νομίμως σε κυκλοφορία στην Κοινότητα ή αν αποτελούν είδη προελεύσεως τρίτων χωρών ή αν τελούν υπό ειδικό καθεστώς δασμολογικής ή φορολογικής απαλλαγής κατά το κοινοτικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, η τιμή κτήσεως του προϊόντος είναι ενδεχόμενο να είναι κατώτερη της τιμής που θα είχε αν είχαν εφαρμοστεί επ' αυτού οι κοινοτικές επιβαρύνσεις.

Η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η εισαγωγή των προϊόντων αυτών σε χώρες στις οποίες οι δασμολογικές και φορολογικές επιβαρύνσεις είναι ιδιαιτέρως υψηλές, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση κατά την οποία η δασμολογητέα αξία της βιντεοκάμερας ήταν 180 000 δρχ., οι δε σχετικές επιβαρύνσεις λόγω εισαγωγής υπολογίζονται στο ποσό των 190 070 δρχ., καθιστά το προϊόν ιδιαιτέρως πρόσφορο για διάθεση στην εσωτερική αγορά, ενόψει της μεγάλης διαφοράς που υφίσταται μεταξύ της τιμής κτήσεως και της τιμής στην οποία μπορεί να διατεθεί στην αγορά.

Κατά την άποψη της Ελληνικής Κυβερνήσεως, η υλοποίηση αυτής της δυνατότητας συνεπάγεται σοβαρές επιπτώσεις που συνίστανται στη διατάραξη της ομαλής λειτουργίας της αγοράς, στην απώλεια κοινοτικών και εθνικών πόρων, στη δημιουργία εκνόμων καταστάσεων και την απόληψη επίσης εκνόμων κερδών.

Η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί ότι είναι δυνατό να αποτραπούν αυτοί οι κίνδυνοι, αν υφίστανται διαδικασίες που επιτρέπουν την παρακολούθηση του προϊόντος, οι οποίες θα ενισχύονται με τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα και με κυρώσεις. Διευκρινίζει συναφώς ότι η σχέση μεταξύ των διαδικασιών και των κυρώσεων πρέπει να είναι αντιστρόφως ανάλογη. Αυστηρότερες διαδικασίες μπορούν να στηρίζονται σε ηπιότερες κυρώσεις. Λιγότερο αυστηρές διαδικασίες μπορούν να λειτουργούν αποτελεσματικά μόνο αν στηρίζονται σε αυστηρές κυρώσεις. Η αξίωση απλής δηλώσεως του πράγματος, και δη κατόπιν συγκεκριμένης ερωτήσεως, αποτελεί, κατά την άποψη της Ελληνικής Κυβερνήσεως, την κατά το δυνατό λιγότερο αυστηρή μορφή διαδικασίας ελέγχου. Επομένως, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική, θα πρέπει η παράβαση που αντιστοιχεί σ' αυτή τη μορφή διαδικασίας να συνεπάγεται αυστηρές κυρώσεις.

Κατά την Ελληνική Κυβέρνηση, η ανάγκη απειλής αυστηρότερης κυρώσεως καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη αν ληφθεί υπόψη ότι ούτε ενδείκνυται ούτε είναι δυνατός ο συστηματικός έλεγχος όλων των ταξιδιωτών. Οι ενδιαφερόμενοι το γνωρίζουν. Για τον λόγο αυτό οι κίνδυνοι αποφυγής της υποχρεώσεως αυτής θα πρέπει να περιοριστούν με την απειλή αυστηρής ποινής σε περίπτωση παραβάσεως. Όλα αυτά καθιστούν απαραίτητο, διευκρινίζει η Ελληνική Κυβέρνηση, η απειλούμενη ποινή να είναι τέτοιας μορφής και εκτάσεως ώστε να καθιστά ασύμφορη μια τέτοια προσπάθεια, της οποίας αρχική και αναγκαία εκδήλωση είναι η απόκρυψη του πράγματος διά της μη δηλώσεώς του.

Η Ελληνική Κυβέρνηση θεωρεί ότι για τον λόγο αυτό η σύνδεση της ποινής προς τους δασμούς και τους φόρους που θα οφείλονταν με την υπό κανονικές συνθήκες ορι-

στική εισαγωγή του πράγματος είναι άκρως επιβεβλημένη, ο δε διπλασιασμός της ή, επί βαρυτέρων περιπτώσεων, ο πολλαπλασιασμός της συνιστά εύλογη κύρωση, ενόψει ιδίως του διακυβευόμενου δημοσίου αγαθού.

Η Ελληνική Κυβέρνηση ισχυρίζεται, κατά συνέπεια, ότι ο υπολογισμός του ύψους της χρηματικής κυρώσεως βάσει των οφειλομένων για την κανονική και οριστική εισαγωγή του πράγματος δασμών και φόρων ανταποκρίνεται προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ιδίως σε περιπτώσεις όπως αυτές που επικαλείται η Επιτροπή στην προσφυγή της.

M. Díez de Velasco
εισηγητής δικαστής